6. 5. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo podnikat

Listina základních práv a svobod jako právní norma tvořící ústavní pořádek České republiky, tedy jako norma s nejvyšší právní závazností, stanoví mnohá základní lidská práva a svobody, práva politická i sociální. Mezi těmito právy zaručenými každému jednici je rovněž právo podnikat.

Listina základních práv a svobod jako právní norma tvořící ústavní pořádek České republiky, tedy jako norma s nejvyšší právní závazností, stanoví mnohá základní lidská práva a svobody, práva politická i sociální. Mezi těmito právy zaručenými každému jednici je rovněž právo podnikat.

Právo podnikat je zakotveno v hlavě čtvrté Listiny upravující hospodářská, sociální a kulturní práva v ustanovení společně s právem každého na svobodnou volbu povolání a právem na provozování jiné hospodářské činnosti. Ve stejném článku je rovněž zakotveno právo na práci, které Listina chápe jako právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací, které přiznává každému a toto právo se vztahuje, jak na práci závislou, tak na práci nezávislou.

Je tedy na každém jednici, jaký způsob obživy zvolí – zda bude získávat prostředky na život jako zaměstnanec nebo zda se sám pustí do podnikání. Samozřejmě je zde více faktorů než je pouhá volba člověka – finanční stránka, schopnosti podnikat či nezaměstnanost, ale dnes se zabýváme pouze samotným právem na podnikání.

Výkon práva na podnikání není ovšem libovolný. Mnohé právní předpisy různým způsobem omezují výkon některých povolání nebo stanoví jednotlivé podmínky pro podnikání. Jsou rovněž stanoveny základní i speciální podmínky i pro získání oprávnění k podnikání (např. živnostenský list může získat pouze osoba starší 18 let, plně způsobilá k právním úkonům, bezúhonná a bezdlužná). Obecně lze však říci, že právně jsou stanoveny pro všechny osoby stejné podmínky a každý tak může své právo na podnikání využít.

Častou otázkou osob vykonávajících práci v zaměstnaneckém poměru je, zda musí žádat svého zaměstnavatele o souhlas s jejich podnikáním. Na první pohled zákoník práce jako norma upravující pracovní poměr a práva a povinnosti z něj vyplývající neobsahuje žádné ustanovení, které by ukládalo zaměstnanci povinnost žádat svého zaměstnavatele o tento souhlas. Několikrát jsme již se zabývali tzv. konkurenční doložkou, kterou si zaměstnavatel může se svým zaměstnancem dohodnout v pracovní smlouvě a která chrání zaměstnavatele, aby zaměstnanec po ukončení pracovního poměru nezneužil získané znalosti u jiného zaměstnavatele či v samostatném podnikání, které by mělo vůči dosavadnímu zaměstnavateli konkurenční povahu. Na bližší výklad k podmínkám sjednání konkurenční doložky a k jejím právním následkům odkazuji na článek Konkurenční doložka z 2.4.2002.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu

- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Prodej rodinné firmy: Co má být skutečně součástí transakce?
- Podíl před vznikem společnosti: k přípustnosti jeho převodu
- Byznys a paragrafy, díl 46.: Pravidlo podnikatelského úsudku: Jak rozhodovat bez zbytečného strachu z osobní odpovědnosti
- Bytová družstva
- Limity rozkazu k vyklizení: Skutečně pomůže rozhýbat trh s nájemním bydlením?
- Jak najít kupce pro svou firmu přes M&A poradce: na co si dát pozor ve smlouvě se zprostředkovatelem
- Nábor zaměstnanců přes agentury a M&A transakce: kde končí ochrana investice a začíná kartel
- Nové pojetí úvěruschopnosti spotřebitele?